

УДК 351.778.532:347

Кушлик Ростислав Орестович

аспірант кафедри публічного управління та адміністрування
Львівського національного університету
ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ У ГАЛУЗІ ЕНЕРГОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

Анотація. Проаналізовано типові моделі державного регулювання системи енергозабезпечення щодо реальної можливості участі приватних інвесторів у наданні таких послуг. Досліджено державну енергозбережну політику як комплекс взаємопов'язаних економічних та організаційних заходів із використанням усіх видів енергоресурсів. Вивчено пріоритетні напрямки державного регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності у сфері енергозабезпечення. Обґрунтовано соціально-економічний розвиток держави в контексті підвищення конкурентоспроможності підприємств у сфері постачання енергетики в Україні.

Ключові слова: енергозабезпечення, державне регулювання, система, соціально-економічний розвиток, господарські ініціативи, державна політика, інвестиційна діяльність.

Кушлык Р.О. Государственное регулирование инновационно-инвестиционной деятельности отечественных предприятий в области энергообеспечения в Украине

Аннотация. Проанализированы типовые модели государственного регулирования системы энергообеспечения относительно реальной возможности участия частных инвесторов в оказании данных услуг. Исследована государственная энергосберегающая политика как комплекс взаимосвязанных экономических и организационных мероприятий с использованием всех видов энергоресурсов. Изучено приоритетные направления государственного регулирования инновационно-инвестиционной деятельности в сфере энергообеспечения. Обосновано социально-экономическое развитие государства в контексте повышения конкурентоспособности предприятий в сфере поставок энергетики в Украине.

Ключевые слова: энергообеспечения, государственное регулирование, система, социально-экономическое развитие, хозяйственные инициативы, государственная политика, инвестиционная деятельность.

Kushlik R.O. State regulation of innovation and investment activity of domestic enterprises in the field of energy supplies in Ukraine

Annotation. The model of state regulation of energy supply system concerning the real possibility of private investors' participation in the provision of these services is analyzed. The state of energy saving policy as a complex of interconnected economic and organizational measures with the use of all types of energy resources is explored. The priority directions of state regulation of innovation activity in the sphere of energy supplying were studied. The socio-economic development of the state in the context of increasing the competitiveness of enterprises in the field of energy supply in Ukraine is substantiated.

Key words: energy supply, state regulation, system, socio-economic development, economic initiatives, state policy, investment activity.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Головними перешкодами для розвитку системи енергозабезпечення є проблеми, характерні не лише для енергетичного сектору, але і для всієї економіки в Україні загалом. Пріоритети, якими керувалися в розвитку системи енергозабезпечення, сьогодні мають статус стратегічних напрямків розвитку, але не доводять свою спроможність [11, с. 14]. Дослідження пріоритетів системи енергозабезпечення має полягати у виявленні причин уповільнення реалізації чинних планів і визначенні можливості врегулювання проблеми внаслідок зниження гостроти ситуації шляхом інновацій.

Важливим є визначення зовнішньополітичного та зовнішньоторговельного вектору, адже при цьому актуалізується надання державної підтримки і сприяння тим суб'єктам, що організують постачання енергоносіїв за прийнятними цінами. Крім цього, слід розробити механізми державного регулювання стимулювання енергозбереження, хоча покладати великі сподівання на ефективність від цього не має сенсу [3]. Його можна швидше планувати як додатковий стимул, що при спільній реалізації інших механізмів державного регулювання дозволить домогтися бажаного результату. Зазначені питання мають переважно суб'єктивний характер і цілком можуть бути вирішені без створення перешкод для системи енергозабезпечення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальним є створення системи теоретичної підготовки вітчизняних фахівців з альтернативного енергозабезпечення із залученням із зарубіжних країн учених, інженерів, професіоналів-практиків [7]. У сучасних умовах ефективно сформована система механізмів державного регулювання енергозабезпечення дозволить вийти на новий рівень енергозабезпечення, сприятиме усуненню багатьох проблем у процесі розвитку ринку енергетичних послуг і вирішенню численних соціально-економічних питань.

У промисловій галузі сьогодні склалася ситуація, що борг підприємств перед постачальниками енергоносіїв продовжує збільшуватися, і також це становище ускладнюється потребою збереження відносно низьких тарифів на енергоресурси для населення. З цього випливає потреба формування на ринках енергозабезпечення України системи державного регулювання дебіторської заборгованості [8]. З цього приводу було розроблено системні заходи для стабілізації ситуації, однак їх реалізація виявилася неефективною. Також головною загрозою неналежного енергозабезпечення залишається високий рівень тіньової економіки, корупції та економічних злочинів.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблем. Об'єкти споживання електроенергії вимагають дослідження особливостей їх роботи, оскільки на цьому історичному етапі складно визначити, наскільки ті чи інші обмеження у споживанні ними енергоносіїв можуть позначитися на економіці країни. Одним із головних пріоритетів у розвитку системи енергозбереження України є вдосконалення системи контролю, без чого жодні заходи з розвитку енергопостачання не матимуть успіху, а кризове становище в енергетичному секторі може зберегтися на довгі роки [5, с. 161]. На поточному етапі розвитку нашої держави ситуація у сфері енергозабезпечення настільки проблемна, що вимагає негайної модернізації, адже потрібна реалізація масштабних змін, що реально могли б поліпшити ситуацію.

Формування цілей статті. Метою статті є обґрунтування потреби модифікації державного регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств з енергозабезпечення.

Виклад основного матеріалу. У розвитку системи енергозабезпечення в Україні особливо проблемним вважається питання визначення пріоритетів розвитку, тобто стратегії. Це пов'язано з розвитком зовнішньоекономічного курсу держави, який залежить від обсягу інвестицій і від зовнішньоекономічних обставин. Досить складно визначити особливості цієї

стратегії, що може призвести до ефективного результату з урахуванням отримання відповідних результатів у найближчий час.

Процес забезпечення енергоефективності може бути реалізований при дотриманні інноваційного розвитку, за якого внаслідок використання новітніх технологій стане можливим зниження витрат на видобуток енергетичних ресурсів і надання енергетичних послуг за рахунок зниження собівартості виробленої енергії [9, с. 35]. В Україні потрібно реорганізувати систематизацію контролю за енергозабезпечувальними процесами, і лише після цього можна буде вжити ефективних заходів щодо стабілізації ринків енергозабезпечення. До цього часу ефективність державного регулювання в цій галузі не буде зростати, а можливо і взагалі втратить ефективність.

Подолання зазначених проблем може сприяти прискоренню господарсько-організаційної активності населення в контексті запровадження альтернативних джерел енергії, а звідти – і вирішення багатьох соціально-економічних питань. Тоді розвиток споживацької культури членів суспільства має полягати в усвідомленні потреби зниження витрат на споживання енергетичних ресурсів [2]. У процесі реалізації завдань щодо розвитку системи енергозабезпечення в Україні слід з найменшою шкодою для держави використовувати позитивні сторони ефекту глобалізації. Так, потрібно налагодити тісні економічні відносини з країнами Західної та Центральної Європи щодо розвитку вітчизняних об'єктів енергетичного комплексу, організувати навчання наших фахівців у цих країнах, розвивати використання альтернативних джерел енергії.

Слід зазначити, що часто йдеться про приховування заборгованості підприємств, що організують незаконні підключення до розподільних мереж, приховують і привласнюють прибутки від продажу енергоносіїв. До того часу, поки не буде вирішено ці проблеми, відтік коштів виробників електроенергії буде тривати. Одним із найефективніших засобів боротьби з такими правопорушеннями є електронне адміністрування й облік. Слід залучати

інвестиції в розвиток науково-технічного прогресу та сприяти розвитку енергозабезпечення.

Очевидно, що в Україні реалізація означених заходів є досить незначною і вимагає докладання зусиль і тривалого часу. Тому стратегічними напрямками розвитку системи енергозабезпечення можуть бути одночасно моральні й матеріальні ефекти. У цьому контексті оптимізація структури державного регулювання відіграє колосальне значення, адже реалізація ефективної державної політики з розроблення інновацій щодо підвищення енергоефективності на поточному етапі стають головними.

Державне регулювання енергозабезпечення має здійснюватися в межах багаторівневої структури, що повинна мати диференціацію за регіональною ознакою. Водночас у цій структурі, очевидно і однозначно має виокремлюватися інноваційно-інноваційна спрямованість [16]. У зв'язку з цим інноваційна діяльність системи енергозабезпечення загалом не може бути достатньо ефективною, якщо реалізуються ті функції, які впроваджуються «вертикально», централізовано в усій державі, а «горизонталь» не виявляє інноваційної ініціативи. Численні інноваційні форми енергозабезпечення, зокрема моделі енергозбереження, мають бути впроваджені на рівні місцевого самоврядування.

Підвищуючи рівень енергозабезпечення, можна збільшити такі економічні характеристики, як обсяг виробництва продукції і швидкість поповнення енергетичних запасів. Енергозбереження є скороченням споживання енергії, під яким розуміється «комплекс заходів із реалізації правових, організаційних, наукових, виробничих, технічних і економічних заходів, спрямованих на ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів, при існуючому корисному ефекті від їх використання і на залучення в господарський оборот поновлюваних джерел енергії» [6].

Державне регулювання енергозабезпечення ймовірно шляхом лімітування споживання енергії та інтегрування користувачів енергоресурсів на

енергозбережні та альтернативні технології. Формування державної політики енергозбереження в Україні аж ніяк не може бути визнане достатньо ефективним. Шкоди державі завдають також соціальні наслідки, що виникають у суспільстві як результат зниження рівня життя населення внаслідок неможливості в найбільш несприятливий зимовий період задовольнити свої потреби. У цьому контексті також не слід забувати про збільшення захворювань і загострення їх наслідків, а також збільшення смертності та відсутність належної демографічної політики.

Це створює вкрай серйозну загрозу національній безпеці та політичній стабільності держави, у будь-який момент зазначені негативні тенденції можуть погіршити соціально-економічне становище українського суспільства. Заощадження енергоносіїв має відповідати загальносвітовим параметрам і стандартам реалізації національної енергетичної політики; упровадженню інновацій в енергетичну сферу за рахунок застосування новітніх технологій розподілу енергії. Інноваційні процеси в системі енергозабезпечення мають поширюватися, що буде сприяти інноваційному розвитку, зменшенню витрат споживачів на придбання енергоносіїв.

Сьогодні в Україні застосовуються такі методи енергозбереження, як зниження енергоємності виробництва, зокрема за рахунок підвищення якості сировини, що переробляється, і масштабного вторинного використання відходів. Застосування такого підходу значною мірою має знизити обсяги споживаних енергоносіїв, а перешкодою до використання енергозбережних технологій є, зокрема, й висока вартість таких технологій [13]. Тому в межах державної стратегії енергозабезпечення потрібно планувати заходи з реалізації всіх можливостей постачання енергії.

Реалізація державної стратегії енергозабезпечення має бути пов'язана з вирішенням проблем, що були виявлені під час проведення системи заходів з упровадження та застосування енергозбережних технологій. У процесі реалізації заходів державної політики енергозбереження та впровадження

енергозбережних технологій потрібно, крім безпосереднього впровадження самих технологій, прищеплювати в суспільстві правила їх використання та утилізації, щоб уникнути негативного впливу на навколишнє середовище.

Енергозабезпечення приватного сектору через соціальні особливості використання електроенергії є досить проблематичним питанням. Негативні зміни в цій сфері можуть призвести до соціальних наслідків при застосуванні непопулярних заходів. Тому доцільним буде поєднання заходів диференціації тарифної політики із трансформацією системи енергозабезпечення. Зокрема, за гострої потреби можна використовувати лімітування, але такі заходи не мають призводити до істотного погіршення життєвих умов громадян, а максимум – можуть створювати незначні елементи дискомфорту.

Ефективна тарифна політика є механізмом, що не лише дає можливості для розвитку енергозабезпечення, як це характерно для державного управління, а й створює реальні умови для зростання ефективності енергозбереження. Особливо слід зазначити складність ведення тарифної політики на зовнішньому ринку, оскільки майже неможливо нормативно встановити тариф, оскільки ця галузь перебуває під впливом зовнішньополітичних чинників [1]. Тому при встановленні тарифів у таких умовах буде ефективним такий механізм, коли ціни на енергоносії визначатимуться суто ринковими методами за взаємодії попиту і пропозиції, а межами визначення цін будуть нормативи, які виходять з укладених міждержавних угод.

Проблеми у сфері енергозабезпечення, які стоять перед Україною сьогодні, цілком можна вирішити внаслідок системного застосування механізмів державного регулювання. Так, не виникає потреби в залученні надто великої кількості додаткових ресурсів, зокрема фінансових, дефіцит яких не дозволив би реалізувати необхідні заплановані заходи [15]. Органи державної влади цілком можуть обмежитися наявним адміністративним впливом, а додаткове фінансування може знадобитися виключно для проведення локальних реформ у межах чинної державної стратегії.

Однією з перешкод для вирішення зазначених проблем є недосконалість вітчизняного законодавства в цій сфері. Слід провести детальний аналіз нормативно-правових актів з метою виявлення внутрішніх суперечностей між актами, що регулюють одні й ті ж питання; тих елементів, які створюють додаткові бар'єри для вільного надходження капіталу [17]. Крім цього, надзвичайно важливою є уніфікація функцій контролю і відповідальності органів, що виконують ці функції.

Низький рівень залучення інвестицій у систему енергозабезпечення в більшості випадків є наслідком високого рівня корупції, тому при зниженні впливу тіньової економіки та підвищення ефективності боротьби з корупцією частково вирішиться і проблема інноваційно-інвестиційного підходу [12]. Основні зусилля держави в процесі розвитку енергозабезпечення мають бути спрямовані на реформу законодавства й лібералізацію частини законодавства щодо сприяння поліпшення інвестиційної ситуації.

Реалізацію проектів, які не мають стратегічного значення, можна практично повністю лібералізувати; іноземний капітал може залучатися для забезпечення імпорту та розподілу енергоресурсів на побутовому рівні. Це починання слід продовжити і створити найпривабливіші умови для розвитку системи такого енергозабезпечення [14]. Для того щоб захистити стратегічні інтереси України, досить створити деякі обмеження за кількістю проектів у цій галузі, які можуть фінансуватися і реалізовуватися одним і тим же інвестором. Ці заходи можуть бути вирішені через тимчасове врегулювання проблеми енергозабезпечення в Україні.

У процесі державного регулювання в цій галузі не надається належного контролю над виконанням планів і з'ясуванню причин, що спричинили невдачі при виконанні [4]. Слід переглянути чинні стратегічні програми з погляду ефективності їх реалізації, результати мають виправдати витрачені зусилля, а державі тоді не доведеться докладати додаткових ресурсів. Як один із

пріоритетних напрямків у сфері розвитку енергозабезпечення потрібно виокремити організацію системи планування і контролю.

Така система заходів буде охоплювати відразу кілька векторів, що відповідають інтересам держави, буде знижуватися рівень монополізації галузі та з'являться можливості інновацій на ринку енергозабезпечення за рахунок упровадження конкурентних відносин. Надання подібних своєрідних пільг стане стимулом для розвитку галузі та припливу інвестицій [10]. За рахунок диверсифікації джерел постачання знизиться залежність одержувача енергії від одного виробника відповідно до специфіки його виробничого процесу.

Зрозуміло, що в ході реалізації державних програм, спрямованих на розвиток енергозабезпечення, існує потреба перегляду стратегії державного регулювання системи енергозабезпечення в Україні. Головною метою системи енергозабезпечення має стати реалізація дієвості та ефективності заходів державного регулювання енергозабезпечення та реалізації проектів і програм у цій сфері. В умовах, що складаються, слід надати цьому питанню найпильнішої уваги, оскільки внаслідок неспланованих дій не отримується позитивних результатів, витрачаються і без того дефіцитні кошти на нерентабельні об'єкти, що підриває довіру населення до дій органів державної влади.

Висновки з даного дослідження. На сьогодні державна стратегія енергозабезпечення виявилася не до кінця обґрунтованою і не передбачає подолання всіх можливих труднощів, що здатні виникнути в процесі її реалізації. Досить серйозною загрозою в системі енергозабезпечення України залишається неприпустимо високий рівень втрат під час транспортування енергоносіїв у мережах. У зв'язку з цим вирішення проблем енергозабезпечення має передбачати підвищення рівня контролю з боку держави. Багато витрат виникає сьогодні на вітчизняних енергетичних ринках у ході розподілу енергоресурсів.

Основою новітньої стратегії системи енергозабезпечення має стати диференційований підхід до розподілу енергоресурсів залежно від категорій енергокористувачів. Слід створити такі умови в процесі енергозабезпечення, які б сприяли розвитку промисловості та виробництва. При цьому саме виробництво може бути джерелом ресурсів для розвитку енергозабезпечення за планомірного підвищення тарифів. Щодо промисловості, не слід жорстко проводити політику обмеження енергоспоживання, оскільки це може знизити ефективність запланованих заходів.

Перспективи подальших розвідок. Органам державної влади слід шукати шляхи вирішення проблем, коли захист енергозабезпечення від зовнішнього впливу буде здійснюватися не внаслідок жорстких заборон і обмежень, а за рахунок ухвалення необхідних нормативно-правових актів з державного регулювання внутрішнього й зовнішнього ринків енергоресурсів. Має існувати гарантована участь держави у транснаціональних проектах, а потужний об'єкт енергетичного комплексу має включати в себе частку державної власності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бенменні М. Пропозиції щодо зміцнення енергетичної безпеки України [Електронний ресурс] / М. Бенменні, М. Кузнецов, В. Хілько // Українська енергетика, 2014. – URL : <http://ua-energy.org/post/47579>.
2. Білоцький С. Енергетичне співтовариство, Третій енергетичний пакет ЄС і правове регулювання альтернативної енергетики / С. Білоцький, О. Гріненко // Укр. часоп. міжнар. права. – 2012. – №1. – С. 69–76.
3. Восьмий спільний звіт ЄС-Україна Про виконання меморандуму між Європейським союзом та Україною про порозуміння щодо співробітництва в енергетичній галузі протягом 2013 року [Електронний ресурс]. – URL: http://uaenergy.org/upload/files/20130225_mou_progress_report8_ukr.pdf
4. Динаміка обсягу інвестицій в електроенергетичний сектор в 2014-15 роках. Обсяги, джерела, пріоритети / Всеукраїнська Енергетична Асамблея [Електронний ресурс]. – URL: <http://uaea.com.ua/dinamika-obsyagu-investicij-v-elektroenergetichnij-sektor-v2014-15-rokax-obsyagi-dzherela-pririteti>.
5. Калетнік Г. М. Державне управління розвитком електроенергетики в контексті європейської інтеграції України : [монографія] / Г. М. Калетнік, С. В. Козловський, Г. М. Заболотний, Б. В. Слупський; МОНМС України, Вінниц. нац. аграр. ун-т. – Вінниця : Меркьюрі-Поділля, 2012. – 281 с.
6. Костюковський Б. А. Доцільні напрями удосконалення державного регулювання ринку електроенергії / Б.А. Костюковський, І.Ч. Лещенко, Н.П. Іваненко, О.Ю. Богославська // Проблеми загальної енергетики. – 2013. – Вип. 2 (33). – С. 25-31.

7. Мазур І. М. Аналіз енергетичної безпеки підприємства: теоретичні та практичні засади / І.М. Мазур // Ефективна економіка. – 2014. – №3. – URL [Електронний ресурс]: <http://www.economy.nayka.com.ua>.
8. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України. Наказ Мінекономрозвитку України № 1277 від 29.10.2013р. [Електронний ресурс]. – URL : <http://www.me.gov.ua/Documents/Download?id=cf1a6236-2e54-49b5-9d46-894a4bcdf481>.
9. Національний план дій з енергоефективності до 2020 року : [Підготовлений Україною, як Договірною Стороною Енергетичного Співтовариства, на основі шаблону NEEAP, підготовлений ІЕЕ проекту підтриманого ЕМЕЕЕС для держав-членів; схвалений розпорядженням КМУ №1228-р від 25.11.2015р.] / Держенергоефективності України. - К., 2013 р. – 83 с.
10. Овчаренко Є. І. Праксеологічний контур поняття підприємства та його економічної безпеки / Є.І. Овчаренко // Економіка та організація управління: зб. наук. праць Донецького національного університету. - Вінниця: ДонНУ. - 2014. - № 1(17). - 2(18). - С. 189-195.
11. Оптовий ринок електричної енергії України: утворення, функціонування, розвиток / заг. ред. З. Ю. Буцьо. – К. : ЦОІ «Енергобізнес», 2012. – 111 с.
12. Пабат А. Сутність та основні поняття енергетичної безпеки як складової економічної безпеки / А. Пабат // Проблеми науки. - 2011. - С. 26-30.
13. Про ратифікацію Протоколу про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства : Закон України від 15 грудня 2010 р. 2787-17 в ред. від 15 грудня 2010 р. // ВРУ : Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2787-17>.
14. Рекова Н. Ю. Дисбаланси системи державного тарифного регулювання ринку електроенергії // Ефективна економіка. - № 9. – 2016 [Електронний ресурс]. – URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5416>
15. Розпорядження КМУ "Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2030 року" №1071-р від 24 липня 2013 р. [Електронний ресурс]. – URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1071-2013-%D1%80>.
16. European Commission. Energy roadmap 2050 / Commission of the European Communities. — Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2012. — 24 p. — (Energy). — ISBN 978-92-79-21798-2. — DOI: <http://dx.doi.org/10.2833/10759>
17. Jamasb T. Electricity Market Reform in the European Union: Review of Progress toward Liberalization & Integration [Електронний ресурс] / Т. Jamasb, М. Pollitt. – : <http://web.mit.edu/ceep/www/publications/workingpapers/2005-003.pdf>.

Statement of the problem. Competition in the energy supply system due to the influence of market laws creates conditions for the development of the industry at the expense of the possibility of using the opportunities of smaller investors, whose involvement in the energy supply system is impossible due to insignificant volumes of such investments and their insufficiency and influence on the development of this system. The horizontally integrated model proved to be much more complicated and connected with a number of difficulties. The liberalization of state regulation in the electricity system is an important prerequisite for successful competition; investors

and potential market participants are interested in ensuring that the cost of services is sufficient to cover the costs of the domestic market.

Urgency. In this case, there will be no grounds for the emergence in the market of new companies, the investment attractiveness of electricity will remain low; the sale of individual energy facilities will be carried out at a price below market value, and new investors will be interested in transferring assets to other sectors of the economy, and not to the development of the energy supply system. Even with a slight increase in average electricity tariffs, industrial consumers will be the priorities in the electricity supply system for competing power companies.

The purpose of the article – to analyze the model of state regulation of energy supply system concerning the real possibility of private investors' participation in the provision of these services.

Our task was to study the state of energy saving policy as a complex of interconnected economic and organizational measures with the use of all types of energy resources.

Summary. The priority for ensuring the greatest effectiveness of state regulation of energy services should be: the guarantee and reliability of energy supply of the national economy and the population in full in normal conditions and in the minimum necessary volume at the threat of emergencies of a different nature. There should be constant control by state bodies of executive power and bodies of local governments for reliable energy supply of objects ensuring state security and diversification of the used types of energy; accounting of environmental safety requirements and prevention of inefficient use of energy resources. Creating economic conditions that ensure equal benefits of energy supplies for domestic and foreign markets and rationalize the structure of exports will be maximized for the use in all processes and projects of competitive domestic equipment.

In general, if all the requirements are met, their list is exhaustive and covers a range of problems; It is necessary to detail that certain of them are not universal and cannot always be used. Also, the peculiarities of the organization of the market of

energy services should be complemented by the creation of conditions for efficient and economical use of energy resources and the availability of a targeted energy services development strategy. The role of energy supply will continuously grow over time as the value of the energy services market for the national economic system becomes more significant. The energy supply system, its functioning and development should remain under the direct control of the state at all stages of development.

The initiators of state regulation of the process of providing energy services were local government bodies and local government bodies. Regulating the activities of energy companies on the part of the state should bring some benefits for the development of the whole energy sector and the rational use of resources and attracting the necessary investments for the development of the industry. However, the role of the state in this process is not yet regulated in full; it is influenced by the features of neighboring energy systems and regulatory support.

Conclusions and outcomes. Recently, in our state, the concept of progressive public interest begins to dominate, in which the dependence of state regulation on political, economic and technological factors was investigated. Problems in the state regulation of this branch may have far more serious consequences for society, self-regulation. Within the limits of the given research it was clarified that there is a concept of competitive markets, on which in many ways modern reforms of state enterprises were founded. In the past, the problem of the need for state regulation of the energy sector by market methods did not arise, and the issue of distribution and provision of energy carriers of certain areas of the national economy did not stand so sharply. In connection with this, the number of researches in the field of development and increasing the efficiency of the energy supply system in the national economy has increased. In Ukraine, where energy supply and energy supply problems are quite acute, many scientific publications on public administration are tangential energy systems.